

UNIT-1 CHAPTER 3 ವಚನಗಳು

*ವಚನ ಎಂದರೆ ಪ್ರಮಾಣ, ಕೊಟ್ಟ ಮಾತು ಎಂದರ್ಥ.

*ಇದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಭಾಷೆಯಾಗಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯಪ್ರಕಾರ ಕಾವ್ಯ.

*ಹಾಡಿದರೆ ಹಾಡಾಗುವ, ಓದಿದರೆ ಗದ್ಯವಾಗುವ ಕನ್ನಡದ ವಿಶೇಷ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಕಾರ.

*ಹನ್ನೊಂದನೇ ಶತಮಾನದ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಉದಯಿಸಿ 12ನೇ ಶತಮಾನದ ಕಡೆಯವರೆಗೂ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಆಂದೋಲನದ ಭಾಗವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂತು.

ಬಸವಣ್ಣ

*ಬಸವನ ಬಾಗೇವಾಡಿ ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜನನ.

*ಜಗಜ್ಯೋತಿ ಬಸವೇಶ್ವರ, ಕ್ರಾಂತಿಯೋಗಿ ಬಸವಣ್ಣ, ಭಕ್ತಿ ಭಂಡಾರಿ ಬಸವಣ್ಣ, ಮಹಾಮಾನವತಾವಾದಿ ಎಂಬ ಗೌರವವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

*ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸ ಎಂದು ಸಾರಿದವರು. ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಬೇಕು. ಆಲಸಿ ಜೀವನ ಸಲ್ಲ. ವಂಚಿಸುವುದು, ಕೊಲೆ ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡುವುದು, ಪ್ರಾಣಿಬಲಿ ನೀಡುವುದು, ಪರಧನ ಹರಣ, ಪರಸ್ತ್ರೀ ವ್ಯಾಮೋಹ ಹೊಂದುವುದು ಘೋರ ಅಪರಾಧ.

*ದಯವೇ ಧರ್ಮದ ಮೂಲವಯ್ಯ, ಅಯ್ಯಾ ಎಂದರೆ ಸ್ವರ್ಗ ಎಲವೋ ಎಂದರೆ ನರಕ ಎಂದು ಸಾರುವ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಮಾನವತಾವಾದಕ್ಕೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸ್ಪರ್ಶ ನೀಡಿದರು.

*ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ ಅವರ ಅಂಕಿತನಾಮ.

ಕರಿಘನ ಅಂಕುಶ ಕಿರಿದೆನ್ನಬಹುದೆ

*ಬಸವಣ್ಣನವರು ಬಲ ಮತ್ತು ದುರ್ಬಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿರುವ ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಇರುವ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೆಲವು ನಿದರ್ಶನಗಳ ಮೂಲಕ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

*ಆನೆ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದು, ಬಲಶಾಲಿ ಆದರೆ ಆನೆಯನ್ನು ಅದರ ಮಾವುತ ಒಂದು ಅಂಕುಶದಿಂದ(ಸಣ್ಣ ಸಲಾಕೆಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ).

*ವಸ್ತುವಿನ ಗಾತ್ರದ ಮೂಲಕ ಅದರ ದುರ್ಬಲತೆಯನ್ನು ಅಳೆಯಬಾರದು.

*ಮನುಷ್ಯನ ಸಹಜ ಗುಣವಾದ ಮರೆಯುವುದು ಘನವಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ದೇವರನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಕೂಡಲಸಂಗಮನ ನೆನೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಧ್ಯಾನಿಸುವುದು ದೊಡ್ಡದು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ

ಜನನ: 12ನೇ ಶತಮಾನ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ, ಶಿಕಾರಿಪುರ, ಶಿರಾಳಕೊಪ್ಪದ ಉಡುತಡಿಯಲ್ಲಿ.

*ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಮುಖರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು.

*ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಥಮ ಮಹಿಳಾ ಕವಿಯಿತಿ.

*ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಇವರ ಅಂಕಿತನಾಮ.

*ಸ್ವಾಭಿಮಾನದ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ, ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಳುವಳಿಯ ಪ್ರತಿಪಾದಕಿ ಯಾಗಿ, ಅಕ್ಕರೆಯ ಅಕ್ಕನಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

*ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಸಕಲ ಸುಖವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದ ಅಕ್ಕ, ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ

ಗೂಗೆ ಕಣ್ಣು ಕಾಣಲರಿಯದೆ ರವಿಯ ಬಯ್ಯುದು

*ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ಮನುಷ್ಯಾಸಹಾಯಕತೆ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಸಂಕಟದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಹೇಗೆ ದೂಷಿಸುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಕೆಲವು ನಿದರ್ಶನಗಳ ಮೂಲಕ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

*ಗೊಂಬೆಯು ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣು ಕಾಣದ್ದರಿಂದ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಬಯ್ಯುತ್ತದೆ.

*ಕಾಗೆಯು ರಾತ್ರಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನನ್ನು ಬಯ್ಯುತ್ತದೆ.

*ಕುರುಡ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣದ ಕ್ಕೆ ಬಯ್ಯುತ್ತಾನೆ.

*ಶಿವನಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ತನಗಿರುವ ಶಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಇಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವ ಪರಿ ಮತ್ತು ಮುಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ತನಗಿರುವ ಅಗಾಧ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನ್ಯರನ್ನು ದೂಷಿಸಿದರೆ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ನರಕಕ್ಕೆ ತಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

*ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದರೆ ಶಿವನನ್ನು ತಲುಪಬಹುದು ಮುಕ್ತಿಯ ಕಡೆ ನಡೆಯಬಹುದು ಎಂಬುದು ತಾತ್ಪರ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು

*12ನೇ ಶತಮಾನದ ಶಿವಶರಣರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರು.

*ಅರಸು ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದು ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಸಾಧಕನಾದನೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

*ಬಸವಣ್ಣನವರ ಅನುಭವಮಂಟಪದ ಶೂನ್ಯಸಿಂಹಾಸನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು.

*ಗುಹೇಶ್ವರ ಅವರ ಅಂಕಿತನಾಮ.

ಕಳ್ಳಗಂಜಿ ಕಾಡ ಹೊಕ್ಕಡೆ ಹುಲಿ ತಿಂಬುದ ಮಾಬುದೇ?

*ಮನುಷ್ಯ ಹೇಗೆ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲಾಗದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಳಲುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿದರ್ಶನಗಳ ಮೂಲಕ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

*ಕಳ್ಳನಿಗೆ ಹೆದರಿಕೊಂಡು ಕಾಡಿನ ಒಳಗೆ ಅಡಗಿರುವ ಹುಲಿಯ ಬಾಯಿಗೆ ಆಹಾರವಾಗಿ,

*ಹುತ್ತದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿ ಹಾವಿನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

*ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಎದುರಿಗೆ ತನ್ನ ಪಲಾಯನವಾದ ದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ ನಲುಗುತ್ತಾನೆ.

*ಕೊನೆಗೆ ಸಾವಿಗೆ ಎಂಜಿ ದೇವರ ನೆನೆಯುತ್ತಾ ಭಕ್ತನಾದರೆ ತನ್ನ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಈ ವಚನದ ತಾತ್ಪರ್ಯ.

ಜೇಡರ ದಾಸಿಮಯ್ಯ

*ಜೇಡರ ದಾಸಿಮಯ್ಯ, ದೇವರ ದಾಸಿಮಯ್ಯ ಎಂದು ಎರಡು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತಕರೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.

*ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನೇಕಾರರಾಗಿದ್ದರು.

*ಮುದನೂರು, ಸುರಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಜನನ.

*ರಾಮನಾಥ ಎಂಬುದು ಇವರ ಅಂಕಿತನಾಮ